

ת"פ 37073/10/22 - מדינת ישראל נגד מוחמד מורה

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 37073-10-22 מדינת ישראל נ' מורה(עציר)
לפני כבוד השופט גיל קרזבום
מדינת ישראל המאשימה

נגד
הנאשם
מוחמד מורה באמצעות ב"כ עו"ד אולג פרגין

גזר דין

כללי

1. הנאשם הודה והורשע בכתב אישום בעבירה של הצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין.

עובדות כתב האישום

2. בתאריך 13/10/2022 סמוך לשעה 15:44 הגיע הנאשם לרחבה הסמוכה לדרך המגינים 28 בחיפה שם היו מוצבים: פח מחזור ושני פחי אשפה גדולים השייכים לעירייה בתוך מסגרות ברזל. כ-5 מטרים מפחי האשפה היו מוצבים חמישה בלוני גז בתוך ארון ברזל.

הנאשם אשר הבחין במקום בבקבוק ובו חומר דליק, שפך מתכולתו על נייר הציתו והשליכו לפח המחזור ושילח בו אש אשר התפשטה מפח המחזור לשני הפחים הנוספים וכילתה אותם כליל, וכן התפשטה לעבר רכב מסוג טויוטה היילקס בבעלותו של א.ע. אשר חנה בסמיכות למקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרם לעירייה נזק בסך של כ-6,800 ₪ וכן נגרם לרכב נזק לדלת הנהג ובאזור הכנף.

טיעוני המאשימה לעונש

3. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירה בה הורשע הנאשם וזאת בשל הפוטנציאל לגרימת נזקי גוף, רכוש ונזק סביבתי. הפנתה לפגיעה בערכים המוגנים כגון הצורך בשמירה על: חיי אדם, שלום הציבור, רכוש, והסביבה בכללותה. בכל הקשור לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, טענה שהנאשם החליט להצית את הפחים לאחר שהבחין בבקבוק ובו חומר דליק. המאשימה הוסיפה וטענה כי אמנם הנאשם הצית פח מחזור, אולם האש התפשטה לשני פחים סמוכים ולרכב חונה שעמד סמוך, והדגישה את העובדה שפחי האשפה היו סמוכים לבלוני גז, ופוטנציאל הנזק היה גבוה ביותר. בנוסף הפנתה

לנזקים שנגרמו בפועל. עוד טענה, כי דווקא העובדה שאין לנאשם מניע ברור, מצביעה על מסוכנות הרבה לכלל הציבור, מאחר שמעשיו בלתי צפויים. המאשימה ציינה כי אמנם מעשיו של הנאשם לא כללו כוונה לפגוע בגוף או בנפש אך הם יכלו בנקל להסתיים בפגיעות גוף ונפש. בהתאם, טענה כי מעשיו של הנאשם נמצאים במדרג גבוה מבחינת חומרת העבירה. בכל הקשור למדיניות הענישה הנהוגה, הפנתה לפסיקה רלוונטית וטענה למתחם עונש הולם שנע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר לריצוי בפועל. במכלול הנסיבות עתרה למקם את עונשו של הנאשם ברף האמצעי של המתחם, זאת לאור קבלת האחריות, הודאתו בכתב האישום כפי שהוגש מבלי שנשמעו עדים בתיק, החיסכון בזמן שיפוטי יקר, העובדה כי מדובר בנאשם בגיר שהבין היטב את חומרת מעשיו, השלכותיהם והסיכון הנשקף מהם, ועברו הפלילי הכולל 2 הרשעות קודמות משנת 2019, אחת בגין תקיפה סתם בגינה נדון לעונש מאסר על תנאי והשנייה בגין עבירת הצתה ואיומים בגינה נדון למאסר בפועל לתקופה של 20 חודשים. בכל הקשור לטענת ההגנה לקרבה לסייג לאחריות פלילית, הפנתה לחוות דעת הפסיכיאטרית ממנה עולה כי הנאשם מוכר למערכת עקב מצבים פסיכויטיים על רקע שימוש בסמים ולא בשל מחלת נפש, והפנתה לקביעה בחוות הדעת הפסיכיאטרית לפיה הנאשם הבין את מהות מעשיו, ולא נמצאה כל עדות לסימני פסיכזזה פעילה או הפרעה אפקטיבית אחרת. בהקשר זה הפנתה לגרסת הנאשם בחקירתו לפיה הסיבה להצתה הייתה השימוש בסמים. לאור כל האמור לעיל, ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר המצוי ברף הבינוני של מתחם הענישה המוצע, תוך הפעלת המאסר המותנה באופן מצטבר, שכן לא מתקיימים טעמים המצדיקים את חפיפתו. בנוסף עתרה מאסר מותנה ארוך ומרתיע ופיצוי לנפגעי העבירה.

טיעוני ההגנה לעונש

4. ב"כ הנאשם, הפנה להודאתו המידית של הנאשם, ללקיחת האחריות, להבעת החרטה כבר בתחילת החקירה, לחיסכון בזמן שיפוטי יקר, לעובדה שלא נשמעו עדים, ולרצונו של הנאשם להשתקם. הפנה לנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, בן 35 אב לארבעה ילדים קטנים, שטרם מעצרו התגורר עם משפחתו ועבד לפרנסתו כקצב. ב"כ הנאשם ציין כי בילדותו הנאשם סבל מאלימות קשה מצד אמו, הוצא מהבית, וחבר לגורמים שוליים. חרף זאת, סעד את אמו שהייתה חולה עד יומה האחרון, והפנה למצוקה הכלכלית הקשה בה משפחתו נתונה. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירה הדגיש, כי לא מדובר באירוע מתוכנן או מתוככם, אלא במעשה אימפולסיבי וחסר מחשבה, מבלי שהנאשם הצטייד מראש בחומר דליק, והצית את הפח כאשר לא היו במקום אנשים, והוא לא סבר שיש במעשיו כדי להוות סיכון. עוד ציין כי מעשיו של הנאשם בוצעו מתוך מצוקה וזעקה לעזרה. בהקשר זה הפנה לעובדה, שהיה זה הנאשם שהתקשר למשטרה, דיווח על המעשה, המתין לשוטרים, ומיד עם הגעתם הודה בפניהם על מעשהו, ובפעולותיו אלו הביא להקטנת הנזק. עוד נטען כי הנזק שנגרם הוא רכושי בלבד, ללא פגיעות בגוף או בנפש, וגובה הנזק אינו רב (לא הוגשה כל ראיה בהקשר זה ומדובר בהערכה בלבד). ב"כ הנאשם הפנה לחוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה בעניינו של הנאשם וציין כי אמנם נקבע שהנאשם כשיר לעמוד לדין ולא היה במצב פסיכויטי בעת ביצוע העבירה, אך מדובר במי שסובל מנכות בגובה 100%, ועל פי חומר הראיות העבירה בוצעה על רקע מצוקתו הנפשית ועל מנת להיעצר ולקבל טיפול. בהתאם טען לקרבה לסייג לאחריות פלילית. בכל הקשור למדיניות הענישה, הפנה לפסיקה רלוונטית, וטען למתחם עונש הולם שבין 8- 36 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. לאור כל האמור לעיל, ביקש להשית על הנאשם

עונש מאסר ברף התחתון של המתחם, ומאותם נימוקים והטענה שמדובר במאסר מותנה ארוך ובלתי מידתי, ביקש להפעילו באופן חופף. בכל הקשור לרכיב הפיצוי, ביקש שזה יהיה סמלי בהתחשב במצבו הכלכלי, ובעובדה כי לא הוגשה כל ראייה לעניין גובה הנזק.

5. הנאשם עצמו הצטער על ביצוע העבירה והביע חרטה, וציין שהוא מתבייש לעמוד כאן כנאשם. הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות וציין כי הוא חולה נפש, וכי במועד ביצוע העבירה לא קיבל את התרופות להן הוא נזקק. עוד ציין כי בשלב בו הוכנה חוות הדעת הפסיכיאטרית הוא כבר היה מאוזן תרופתית. ביקש את רחמי בית המשפט.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

6. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיפוט הדעת השיפוטי בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.

הערכים החברתיים עליהם יש להגן

7. הערכים החברתיים הקשורים בעבירת ההצתה הינם הצורך להגן על: שלום הציבור וביטחוננו, על זכות הקניין והרכוש, השמירה על ערך החיים, שלמות הגוף, השלווה והביטחון האישי. כך גם אין להתעלם מהנזקים הסביבתיים שעלולים להיגרם משריפות. על חומרתה של עבירת ההצתה והפוטנציאל ההרסני הטמון בה, ניתן גם ללמוד גם מהעונש המרבי שנקבע בצידה (15 שנות מאסר). בתי המשפט חזרו הדגישו את חומרתה היתרה של עבירה זו, גם במקרים בה הנזק היחיד הינו רכושי (ר' ע"פ 728/13 עוידה נ' מדינת ישראל, וע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל), זאת מפאת הפוטנציאל הממשי לגרימת נזק לגוף. מדובר בהתנהגות עבריינית הפוגעת לא רק בנפגע העבירה שרכושו ניזוק אלא בכלל הציבור שתחושות ביטחוננו ואיכות חייו נפגעים. חומרתה של העבירה נובעת גם מעצם טיבה של ה"אש" שהשליטה בה קשה ולעיתים בלתי אפשרית, ובהתפשטותה גורמת כאמור לנזקים קשים לרכוש וגוף. בהתאם, נקבע לא פעם כי ככלל, יש להטיל בגינה של עבירת ההצתה עונש של מאסר בפועל (ר' ע"פ 6720/16 מדינת ישראל נ' פלוני). על חומרת עבירת ההצתה ושיקולי הענישה בגינה נאמר בע"פ 2939/19 חלפון נ' מדינת ישראל: "בהצתה טמון נזק הרסני. אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש. לא בכדי עמד בית משפט זה על חומרת עבירת ההצתה, ודומה כי אין צורך להכביר בכך מילים. עם זאת, טווח הענישה בגין הצתה אינו אחיד, ובקביעתו יש ליתן את הדעת, בין היתר, לתוצאות ההצתה, לפוטנציאל הסיכון הגלום בה, לתכנון מוקדם ולעברו של המצית".

נסיבות ביצוע העבירה

8. מידת הפגיעה בערך המוגן משתנה בהתאם לנסיבות. יש להבחין בין הצתה של נכס ללא חשש להתפשטותה של האש, לבין מקרה בו האש עלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר. כן יש לבחון את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש. למותר לציין שהצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף או בנפש גם אם שלא במתכוון, חמורה בהרבה.

נסיבות ביצוע העבירה פורטו במסגרת תיאור עובדות כתב האישום. המניע להצתה אינו ברור, חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הינו מלא ומוחלט, והנאשם יכול היה להימנע מביצועה.

הנאשם הצית פח אחד והאש התפשטה לשני פחים נוספים ולרכב שחנה בקרבת מקום. בנוסף הנאשם הצית את הפח בקרבה למספר בלוני גז, פעולה שיכולה הייתה להסתיים באסון עם פגיעה בחיי אדם, ונזק רכושי כבד.

המקרה הנדון מלמד על הסכנה שבעבירת ההצתה עת הנאשם לא באמת יכול היה לשלוט באש אשר במקרה זה התפשטה והציתה פחים נוספים ורכב. למרבה המזל נזקי הרכוש שנגרמו אינם גבוהים ומסתכמים באלפי שקלים בודדים. אשר לגובהו המדויק של הנזק, אמנם לא הוגשה חוות דעת, אך הנאשם הודה בו.

העבירה בוצעה ללא תכנון מוקדם, וניכר כי החלטת הנאשם להצית את פח האשפה הייתה אקראית וקשורה ב"ניצול הזדמנות". נסיבה מקלה נוספת הינה העובדה שהנאשם היה זה שהזעיק את המשטרה, ובכך ייתכן ומנע נזקים נוספים. בהקשר זה אניח לטובת הנאשם כי לא עמדו מאחורי מעשיו מניעים פלייליים, אלא מצוקתו ורצונו לקבל עזרה.

9. לטענת הנאשם העבירה בוצעה כשהוא במצב נפשי כזה שמתקיימת קרבה לסייג לאחריות פלילית, והיה בו כדי להשפיע על יכולתו להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, ובהתאם יש לתת למצבו הנפשי משקל בקביעת מתחם העונש ההולם.

נשאלת השאלה האם היה במצבו הנפשי של הנאשם כדי לפגוע במידה מסוימת ביכולתו להבין או להימנע מהמעשה או כדי להפחית את מידת האשם המוסרי שבמעשהו, גם אם לא עומדת לו הגנת "אי שפיות". כשם שמידת האשם המוסרי של אדם הלוקה במחלת נפש אשר מבצע עבירה, נמוכה מזה של אדם מן היישוב, כך גם מתחם העונש ההולם לגבי אדם כאמור צריך להיות נמוך בהתאמה. מידת ההפחתה של מתחם העונש ההולם נגזרת מסוג הפרעה הנפשית ועוצמתה, ועד כמה קרוב המקרה לסייג לאחריות הפלילית. נטל השכנוע להוכיח את הנסיבה האמורה אשר קשורה בביצוע העבירה, מוטל על שכמו של הנאשם וברמה של מאזן הסתברויות - ר' סעיף 40'י(ג) לחוק העונשין.

לאחר שעיינתי בחוות הדעת ושקלתי את טענות הצדדים, אני סבור שאין מקום לקביעה לפיה מתקיימת במקרה זה

קרבה לסייג לאחריות פלילית. מחוות הדעת הפסיכיאטרית שהוגשה על ידי ההגנה, והוכנה במסגרת שלב מעצר הימים, עולה כי הנאשם אינו מצוי במצב פסיכוטי ואין שום רמזים שהיה שרוי במצב פסיכוטי בעת ביצוע העבירה המיוחסת לו, וכי הפרעת האישיות ממנה הנאשם סובל והשימוש בחומרים פסיכואקטיביים לא גרמו לו שלא להבין את הפסול במעשיו ולא מנעו ממנו את היכולת להימנע מביצוע העבירה. עוד עולה מחוות הדעת, שהנאשם צרך סמים מרצונו החופשי מתוך ידיעה והבנה מלאה על השפעתם האפשרית והשלכותיהם על מצבו הבריאותי הנפשי וההתנהגותי.

בהתאם לא יינתן למצבו הנפשי של הנאשם משקל במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם, אך מצבו הנפשי של הנאשם יובא בחשבון כנסיבה לקולה במסגרת שיקולים שאינם קשורים בביצוע העבירה.

10. במכלול הנסיבות, אני סבור כי במקרה זה הפגיעה בערכים המוגנים הינה בינונית.

מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

11. בחינת מדיניות הענישה בעבירת הצתה מלמדת על מנעד ענישה רחב יחסית. בע"פ 7887/12 שאל נ'

מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירה של הצתה בעקבות סכסוך עם המתלונן, השליך בקבוקי תבערה למגרש ונשרף ציוד רב. נקבע מתחם עונש הולם שבין שנתיים ל-4 שנות מאסר ועל הנאשם בעל עבר פלילי ורקע נפשי נגזרו 30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה ערעורו של הנאשם וציין כי המתחם מתאים ואף נוטה לקולה גם לאדם במצבו הנפשי של הנאשם. בע"פ 1951/14 מקונן נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירת הצתה בכך שהצית חנות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין שנתיים וחצי ל-4 וחצי שנות מאסר. הנאשם צעיר נעדר עבר פלילי, אשר ביצע את העבירה בהיותו בגילופין, נידון לעונש של 30 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט העליון נדחה. בע"פ 8347/19 מיהרט נ' מדינת ישראל, שני נאשמים הורשעו בעבירה של הצתה (חנות). לחנות נגרם נזק של 30,000 ₪. נקבע מתחם עונש הולם שבין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל. הנאשמים צעירים, בעלי רישום יחיד ללא הרשעה, נדונו לעונש של 28 חודשי מאסר בפועל. ערעור לבית המשפט העליון נדחה. בע"פ 2745/18 אבו שארב נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירה של הצתה (פנצ'ריה בסמוך מקום מגורים). בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שבין שנתיים ל-5 שנות מאסר בפועל. נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל. ערעורו נדחה. בע"פ 700/20 אבו שקארה נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירת הצתה (תריס של קיוסק), זאת לאחר שהותקף בשטח הקיוסק על ידי אחר. ההצתה לא גרמה לנזק רב לרכוש ולא סיכנה איש. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם שבין 12 ל-36 חודשי מאסר. הנאשם, ללא עבר פלילי מכביד, נדון לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם, וקבע כי העונש אף נוטה לקולה. בע"פ 1054/15 חוגיראת נגד מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירה של הצתה בכך שהצית את רכב המתלונן בעקבות סכסוך. על הנאשם נגזרו 18 חודשי מאסר בפועל. ערעורו נדחה. בע"פ 7398/17 בומעה אנטילאת נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירה של הצתה, בכך שהצית בשעות לילה בעודו בגילופין באמצעות מצת את תכולתם של מספר רב של פחי אשפה ומתקני אשפה, שנמצאו בסמוך לבתי מגורים ורכבים כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו נזקים בסך 2,621 ₪. נקבע מתחם עונש הולם בין 18 - 36 חודשי מאסר בפועל והושת על הנאשם עונש

של 28 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה.

12. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין ביניהם: **ת"פ 578-02-17 מדינת ישראל נ' דניס וינוקור** הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של הצתה בכך שהצית שלוש מכולות אשפה וקרטוניה בעיר נהרייה וגרם לנזק של אלפי שקלים. נקבע מתחם עונש הולם שבין 15 - 30 חודשי מאסר בפועל, והושת על הנאשם עונש של 20 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר על תנאי, חלקו בחופף וחלקו במצטבר, סך הכל הוטלו 25 חודשי מאסר בפועל. **ת"פ 24661-01-21 מדינת ישראל נ' יאסר עמראת** הנאשם הורשע בעבירה של הצתה, בכך שהגיע לתחנת דלק והצית פח אשפה שעמד בפינת ישיבה במתחם, ונגרמו נזקים בסך של כ-7,000 ₪. נקבע מתחם עונש הולם בין 18 - 36 חודשי מאסר בפועל והושת על הנאשם עונש של 20 חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת מאסר על תנאי, חלקו בחופף וחלקו במצטבר, סך הכל הוטלו 25 חודשי מאסר בפועל. **ת"פ (ת"א) 18452-12-13 מדינת ישראל נ' אלכסנדר מישקרא** הנאשם הורשע בשתי עבירות הצתה, בכך שבמקרה אחד הצית פח בחדר אשפה מתחת לבנין מגורים ובמקרה שני הצית וילון במועדון קשישים וגרם נזק לשולחן במשרד. נקבע מתחם עונש הולם בין שנתיים לארבע שנות מאסר, והושת עליו שנתיים מאסר בפועל. **ע"פ 7887/12 מאיר שאול נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירה של הצתה בכך שהצית 2 בקבוקי פלסטיק ובהם דלק והשליך אותם לעבר מגרש וכתוצאה מכך נשרף ציוד רב שאוחסן במגרש. נקבע מתחם עונש הולם בין שנתיים לארבע שנות מאסר והושת עליו 30 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה ואף בית המשפט העליון ציין כי המתחם נוטה לקולה.

13. ההגנה הפנתה למספר פסקי דין ביניהם: **ת"פ 35186-12-17 מדינת ישראל נ' ליעד סובעי**, הנאשם הורשע בעבירת הצתה בצוותא בכך שהוא ואחרים הציתו רכבו של המתלונן אשר חנה במסוך למקום מגורים ומקום בילוי שהיה הומה אדם ונמלטו מהמקום, כתוצאה מכך נגרם נזק רב לרכב. נקבע מתחם עונש הולם בין 12-36 חודשי מאסר. בית המשפט חרג לקולה מהמתחם משיקולי שיקום והטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בעבודות שירות. **ע"פ 4311/12 מילאד סורי נ' מדינת ישראל**, הנאשם בן 19 נעדר עבר פלילי הורשע בעבירת הצתה בכך שהצית רכבה של המתלוננת ללא שימוש בחומרי בעירה מבלי שנגרם נזק כבד לרכב. על הנאשם הוטלו 9 חודשי מאסר בפועל, ערעור על חומרת העונש התקבל באופן שעונשו הועמד על 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. **ע"פ 8435/17 דוד נפתלי נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירת הצתה בכך שהצית מונית. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 8 ועד 22 חודשי מאסר, על הנאשם הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת מאסר מותנה באופן מצטבר כך שסך הכל הוטל על הנאשם 14 חודשי מאסר. ערעור על חומרת העונש התקבל חלקית לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם ובפרט מצבו הבריאותי באופן שהמאסר המותנה ירוצה בחופף כך שסך הכל הוטל על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר. **ת"פ 33000-11-11 מדינת ישראל נ' סבאג ואח'** הנאשמות הורשעו בעבירות של הצתה וקשירת קשר לביצוע פשע בכך שקשרו קשר לשרוף דירות עמידר. על הנאשמות הוטלו מאסרים בעבודות שירות. **ת"פ 57249-02-17 מדינת ישראל נ' סעדי**, שם הנאשם הורשע בהצתת רכבה של המתלוננת. נקבע עונש הולם שנע בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד 36 חודשי מאסר, ונגזרו על הנאשם 10 חודשי מאסר. **ת"פ 20010-01-13 מדינת ישראל נ' פלייפל**, הנאשם הורשע בעבירת הצתת רכבה של המתלוננת אשר חנה סמוך לרחוב בו בתי מגורים וכתוצאה ממעשיו נגרמו נזקים כבדים לרכב. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 10 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, על הנאשם נגזרו 15 חודשי מאסר. **ת"פ 4867-08-14 מדינת ישראל נ' דנדקר**, הנאשם הורשע בהצתת שני רכבים אשר חנו בבית המתלונן, נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 9 ועד 36 חודשי מאסר בפועל, בית המשפט חרג ממתחם העונש ההולם והתחשב במצבו הנפשי של הנאשם וגזר עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. **ת"פ 31460-11-16 מדינת ישראל נ' מצארווה ואח'** הנאשמים הורשעו בהצתת

מכולה בה אוחסן טרקטורון וציוד רב של גינה ונגרם נזק רב. נקבע מתחם עונש הולם בעניין אחד הנאשמים בין 12 ועד 36 חודשי מאסר בפועל ונגזרו עליו 15 חודשי מאסר.

מתחם העונש ההולם בתיק זה

14. לאחר ששקלתי את חומרת העבירה, נסיבות ביצועה כמפורט לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים והפסיקה הנהוגה, אני סבור, כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחת מ-16 חודשים ולא יעלה על 40 חודשים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

15. לקולה אני מביא בחשבון את: הודאתו המידית של הנאשם, קבלת האחריות, החיסכון בזמן שיפוטי יקר, נסיבותיו האישיות המורכבות כעולה מטיעוני ההגנה ותסקיר שירות המבחן. משקל לקולה יינתן גם למצבו הנפשי של הנאשם כמפורט בחוות הדעת הפסיכיאטרית והמצוקה הנפשית בה הנאשם היה נתון במועד ביצוע העבירה. כך גם תובא בחשבון תקופת המעצר (שתנאיה קשים ממאסר) בה הנאשם היה נתון עד היום. משקל נוסף יינתן להשפעה שעלולה להיות למאסר ארוך על הנאשם ומשפחתו (אשתו וארבעת ילדיו). בהקשר זה יש להביא בחשבון גם את הקשיים הנוספים אותם חווה מי שאינו בקו הבריאות במהלך תקופת המאסר והשפעתה עליו. כך גם יש להביא בחשבון את העובדה שהנאשם התקשר למשטרה מיד לאחר הצתת פח האשפה. אני ער לעובדה שעובדה זו הובאה בחשבון גם במסגרת קביעת המתחם, אך נכון להביאה בחשבון גם בשלב זה, ולו מהטעם שיש בה כדי להצביע על מרכיב של חרטה בסמוך מאוד למועד ביצוע העבירה.

16. לחומרה אני מביא בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם הכולל 2 הרשעות קודמות, בעבירות של תקיפה סתם, איומים ועבירת הצתה בגינה הוטל עליו בין היתר עונש של 20 חודשי מאסר בפועל, והעובדה שביצע את העבירה כאשר תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בר הפעלה למשך 6 חודשים.

17. בכל הנוגע לקביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם, נוכח הנסיבות לקולה, ובפרט נסיבותיו האישיות של הנאשם ומצבו הנפשי, אני סבור שנכון להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה המצויה ברף התחתון של המתחם.

18. בכל הקשור לרכיב הקנס, ולאור מצבו הכלכלי של הנאשם, אני נמנע מהטלתו. עם זאת, נכון להשית על הנאשם פיצוי לנפגעי העבירה.

אופן הפעלת המאסר המותנה

19. בכל הנוגע לאופן הפעלת המאסר המותנה, הכלל הוא שעונש מאסר על תנאי אשר מופעל ירוצה באופן מצטבר לעונש המאסר שגוזר בית המשפט בשל העבירה הנוספת (ראו סעיף 58 לחוק העונשין). גם ההלכה בסוגיה זו ברורה, וקובעת כי מאסרים מותנים יש להפעיל באופן מצטבר והפעלתם באופן חופף תתאפשר רק כאשר קיימים טעמים המצדיקים זאת. ר' ע"פ **4654/03 ווליד נ' מדינת ישראל**. בית המשפט לא יטה להקל עם הנאשם ולא יחפוץ את עונשי המאסר, ככל שהעבירות בהן הורשע הינן חמורות יותר, ככל שקשות נסיבות ביצוען, וככל שיש בביצוען משום פגיעה קשה בערכי היסוד החברה בה אנו חיים (ע"פ **6535/01 קוזירוב נ' מדינת ישראל**, ע"פ **1899/04 ליבוביץ נ' מדינת ישראל**).

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הוראת החוק, וההלכה שנקבעה בעניין, אני סבור שבמקרה זה לא מתקיימים טעמים המצדיקים את הפעלת המאסר המותנה באופן חופף למאסר בתיק זה. העבירה בגינה הוטל המאסר המותנה זהה לחלוטין לעבירה בה הורשע הנאשם בתיק הנוכחי, וככל שמדובר בעבירות קרובות יותר, הדבר מהווה שיקול משמעותי להפעלת המאסר המותנה באופן מצטבר. כך גם יש לתת משקל לשיקולי ההרתעה הפרטניים עת הנאשם חוזר ומבצע עבירות חמורות. על הנאשם להפנים את העובדה שעונשי מאסר מותנים שובר בצדם, וככל שמבוצעת עבירה נוספת, יופעל המאסר המותנה באופן מצטבר. כך גם אין ממש בטענת ההגנה לפיה מדובר במאסר מותנה בלתי מידתי המצדיק את הפעלתו באופן חופף.

בהתאם, אני סבור שבמקרה זה לא מתקיימים טעמים המצדיקים את הפעלת המאסר המותנה באופן חופף.

20. **לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

אני גוזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 16 חודשים.

אני מפעיל את המאסר המותנה בתיק 36130-09-18 שהוטל על הנאשם ביום 14.03.19 בבית המשפט המחוזי בחיפה למשך 6 חודשים, במצטבר למאסר בתיק זה.

סה"כ ירצה הנאשם 22 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מתאריך 13.10.22 ועד היום.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של הצתה וירשע בגינה.

הנאשם ישלם למתלונן מר אושר עמוס פיצוי כספי בסך 2,000 ₪.

הנאשם ישלם לעיריית חיפה פיצוי כספי בסך 4,000 ₪.

הפיצויים ישולמו עד ליום 10.04.23.

יש לשלם את הפיצוי לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו). במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

המאשימה מתבקשת לעדכן את קורבנות העבירה בתוכן גזר הדין.

שב"ס מתבקש לשקול בחיוב את שילובו של הנאשם בהליך גמילה במסגרת שב"ס וזאת בהקדם האפשרי.

שב"ס מתבקש להעביר לנאשם עותק מגזר הדין עוד היום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז טבת תשפ"ג, 09 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.